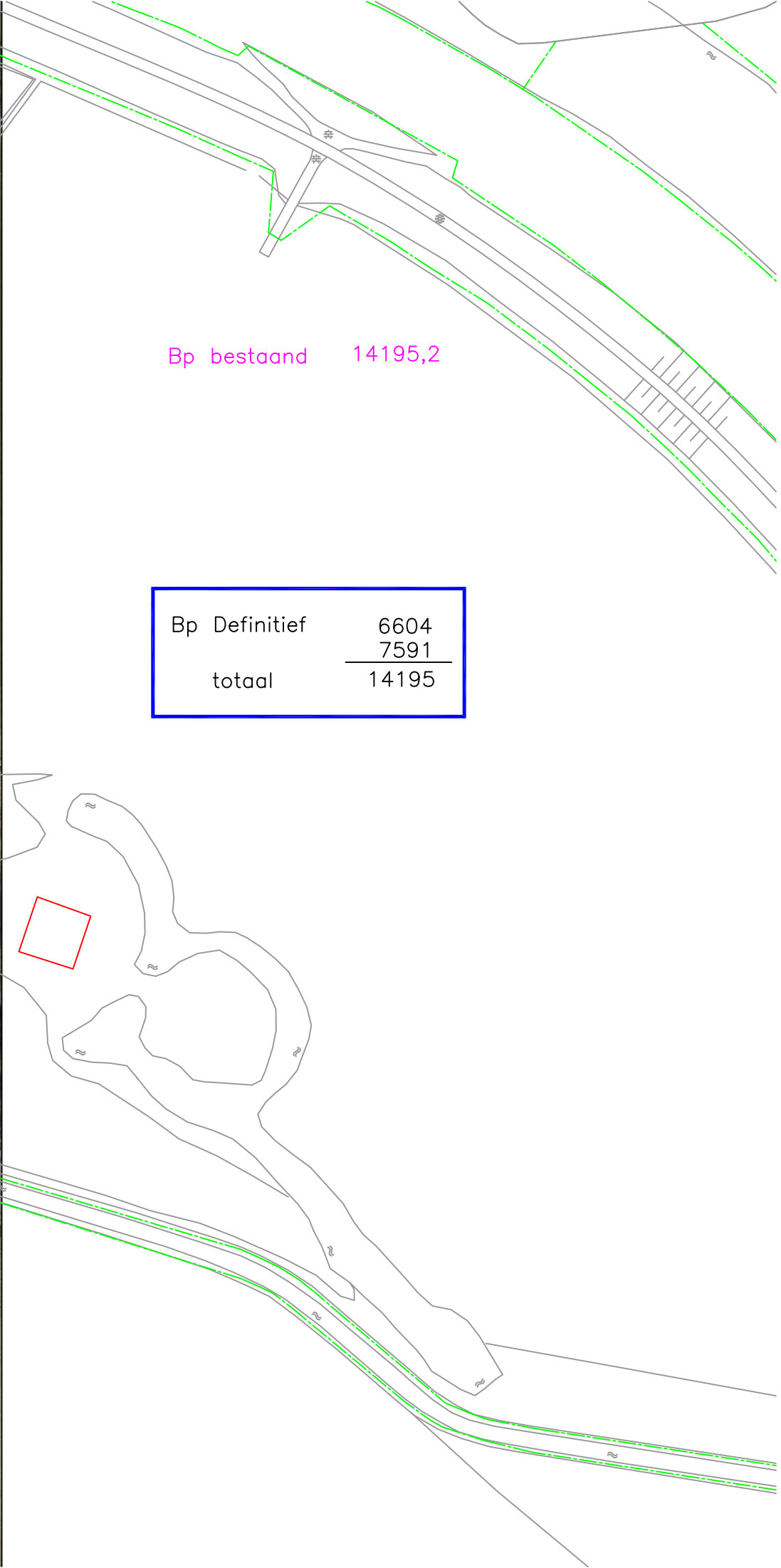

Vormverandering agrarisch bouwperceel Barlhammerweg 30 te Doetinchem

Het gaat hier om het wijzigen van de vorm van het bouwvlak met de bestemming Agrarisch. Gebleken is dat een vormverandering van het bouwvlak van de melkveehouderij bedrijfseconomisch noodzakelijk is en een duurzame, toekomstgerichte bedrijfsvoering mogelijk maakt. Om die reden wordt de vorm van het bouwvlak gewijzigd. Het oppervlak van het bouwvlak blijft gelijk.

In de bijlagen bij deze notitie is de vormverandering in beeld gebracht en is het landschappelijk inrichtingsplan opgenomen.

Bp bestand 14195,2

Bp Definitief	6604
	<u>7591</u>
totaal	14195

Klimaatslinger Wehse Broeklanden
Landschapsbeheer Gelderland

Naam : de Jong
Straat : Barlhammerweg
Postcode : 7006 GE
Plaats : Doetinchem

E-mail : marcel.dejong@live.nl
Telefoon : 0314-642514

Landschapsbeheer Gelderland
Rosendaal 2^a
6891 DA Rozendaal
Contactpersoon: R. Borkes
Datum: Maart 2012

Zorg voor ons landschap

MAAK JE ERF GOED

Landschapsbeheer Gelderland maakt deel uit van een samenwerkingsverband van twaalf provinciale organisaties: Landschapsbeheer Nederland. Zij streven naar behoud, beheer en ontwikkeling van een ecologisch cultuurlandschap met een streekeigen karakter. Het groen rond boerderijen, bedrijven en woningen maakt daar een belangrijk deel van uit. Natuurlijk groen rond huis en bedrijf, het erf in de ruimste zin van het woord, betekent meer dan een ideale woon- en werkomgeving. Het leidt tot evenwicht tussen mens en natuur. Landschapsbeheer Gelderland stimuleert ecologisch beheer van het erf door kennis en middelen ter beschikking te stellen en samen te werken met de eigenaren van de grond: particulieren, boeren en overheid.

1 Inleiding

Stichting Landschapsbeheer Gelderland (SLG) is in Gelderland de organisatie die zich inzet voor het cultuurlandschap. Het landschap met heggen, knotwilgen, boomgaarden en poelen. Wij hebben geen eigen terreinen en werken dus altijd samen met anderen. Dit kan een gemeente zijn, een particulier, vrijwilligers of met de provincie Gelderland. Veel van het landschap wordt in stand gehouden door vrijwilligers. Deze onmisbare krachten ondersteunen wij met kennis, kunde en gereedschap. SLG is vanwege de ideële doelstelling en de werkwijze hoe aan deze doelstelling gewerkt wordt een erkend goed doel met een CBF keur en in bezit van een provinciale erkenning als een Dienst van Algemeen Economisch Belang (DAEB). Dit maakt het mogelijk om een vaste beneficiënt te zijn van de Nationale Postcodeloterij.

Ook het particulier natuur,- en Landschapsbeheer op het eigen erf stimuleren we. Dit kan in (gemeentelijke) projecten zoals Dorpen in het Groen maar ook met individuele bewoners door hen te voorzien in advies en het ontwerpen van inrichtingsplannen.

Het nu voorliggende inrichtingsplan is een uitwerking van een ontwerp voor het erf van de fam de fam. de Jong gelegen aan Barlhammerweg 30 in Doetinchem.

2. Inrichtingsplan

Hieronder worden de diverse nieuw aan te leggen landschapselementen tot in detail uitgewerkt en beschreven. Op de inrichtingskaart worden deze elementen eveneens weergegeven waarbij de beschreven objecten corresponderen met de nummers op de bijgevoegde kaart. In de bijlage van dit inrichtingsplan zijn de informatievellen opgenomen over de aanleg en beheer van de voorgestelde elementen.

1. Knip- en scheerheg

Locatie : om de voortuin (zie tekening)
Lengte : 71 meter
Breedte : 1 planrij
Soort : haagbeuk (*Carpinus betulus*)
Plantwijze : 4 stuks per meter
Aantal : 284 stuks
Maat : 80-100 cm lengte
Aanleg en beheer: Zie informatievellen in de bijlage

2. Knip- en scheerheg

Locatie : om de boomgaard (zie tekening)
Lengte : 150 meter
Breedte : 1 planrij
Soort : eenstijlige meidoorn (*Crataegus monogyna*)
Plantwijze : 4 stuks per meter
Aantal : 600 stuks
Maat : 80-100 cm lengte
Aanleg en beheer: Zie informatievellen in de bijlage

3. Hoogstamboomgaard

Locatie : naast de boerderij (Zie tekening)
Soort en ras : (naam; hand/moes etc)
Bestuivingstechnisch gecontroleerd.
Aantal : 8 stuks
Plantafstand : minimaal 8 meter
Maat : Hoogstam
Ras :

Soort	Ras		Aantal
Peer	Beurre Hardy	Handpeer	1
Peer	Legipont / Charneaux	Handpeer	1
Peer	Conference	Handpeer	1
Pruim	Czar		1
Appel	Zoete Kroon	Moesappel	1
Appel	Schone van Boskoop	Hand en keuken appel	1
Appel	Brabantse Bellefleur	Hand en keuken appel	1
Appel	Court Pendu	Hand en keuken appel	1

Aanleg en beheer: Zie informatievellen in de bijlage
Overig : 2 bestaande fruitbomen behouden (totaal 10 stuks)
: T.b.v. de boomgaard dient 1 walnoot te worden verwijderd.

4. Vrij uitgroeijende haag en struweelhaag

Locatie : naast de kuilvoerplaten (zie tekening)
Lengte : 85 meter
Breedte : 1 plantrij
Plantwijze : 2 stuks per meter
Aantallen : 170 stuks
Soorten : 95 stuks eenstijlige meidoorn (*Crataegus monogyna*)
: 25 stuks sleedoorn (*Prunus spinosa*)
: 25 stuks veldesdoorn (*Acer campestre*)
: 25 stuks Gelderse roos (*Viburnum opulus*)
Maat : 80-100 cm
Aanleg en beheer: Zie informatievellen in de bijlage

5. Aanvullen houtsingel

Locatie	: oostzijde erf (zie tekening)
Lengte	: circa 30 meter
Breedte	: circa 6 meter
Oppervlakte	: 150 m ²
Plantwijze	: vierkantsverband 1,50 x 1,50 meter
Aantal	: 66 stuks
Soorten	: 10 stuks eenstijlige meidoorn (<i>Crataegus monogyna</i>) : 16 stuks veldesdoorn (<i>Acer campestre</i>) : 20 stuks Gelderse roos (<i>Viburnum opulus</i>) : 20 stuks hazelaar (<i>Corylus avellana</i>)
Maat	: 80-100 cm
Aanleg en beheer	: Zie informatievelen in de bijlage

6. Knotbomenrij

Locatie	: langs de sloot in het weiland (zie tekening)
Lengte	: circa 50 meter
Plantafstand	: circa 6,5 meter
Aantal	: 8 stuks
Soorten	: Schietwilg (<i>Salix alba</i>)
Maat	: 250-350 cm
Aanleg en beheer	: Zie informatievelen in de bijlage

3. Beplantingslijst inclusief berekening eigen bijdrage deelnemer

De Jong	deelnemer 02				€ 413,00
Nederlandse naam		Maat	Aantal	Norm	Prijs
Bosplantsoen 80-100					
Veldesdoorn	Acer campestre	80-100	16	€ 0,30	€ 4,80
Haagbeuk	Carpinus betulus	80-100	284	€ 0,30	€ 85,20
Hazelaar	Corylus avellana	80-100	20	€ 0,30	€ 6,00
Eenstijlige meidoorn	Crataegus monogyna	80-100	610	€ 0,30	€ 183,00
Gelderse roos	Viburnum opulus	80-100	20	€ 0,30	€ 6,00
Veren 250-350		Maat	Aantal	Norm	Prijs
Schietwilg (tbv knot)	Salix alba	250-350	8	€ 3,00	€ 24,00
Boompalen		Maat	Aantal	Norm	Prijs
Boompalen	Onbehandeld	8x250	8	€ 3,00	€ 24,00
Fruitbomen		Maat	Aantal	Norm	Prijs
Appel	Brabantse Bellefleur	hoogstam	1	€ 10,00	€ 10,00
Appel	Court Pendu	hoogstam	1	€ 10,00	€ 10,00
Appel	Sterappel	hoogstam	1	€ 10,00	€ 10,00
Appel	Zoete kroon*	hoogstam	1	€ 10,00	€ 10,00
Peer	Beurre Hardy	hoogstam	1	€ 10,00	€ 10,00
Peer	Charneux	hoogstam	1	€ 10,00	€ 10,00
Peer	Conferance*	hoogstam	1	€ 10,00	€ 10,00
Peer	Kleipeer*	hoogstam	1	€ 10,00	€ 10,00

4. Historische Achtergronden

Historische achtergrond: Knip en scheerheg

Heggen zijn al eeuwen te vinden in het Nederlandse cultuurlandschap. Deze lijnvormige landschapselementen kennen een sterke samenhang met het omringde landschap. Nabij boerderijen en rondom boomgaard en moestuin waren veelal de heggen te vinden. Vaak diende de heggen als eigendoms- of perceelsscheiding. De doornige heg had daarnaast ook nog een belangrijke veekerende functie.

Langs de rivieren dienden de heggen om de waterstroom bij overstromingen te remmen en te verdelen, zodat het vruchtbare slib kon bezinken.

Inmiddels zien we dat veel heggen bedreigd worden. Veel heggen zijn uit het landschap verdwenen door de komst van prikkeldraad, de ruilverkavelingen en achterstallig onderhoud. Alle redenen om de heg weer terug te brengen in het landschap. Heggen zijn namelijk nog altijd functioneel als windscherm en als veekering, ook bij hoge rivierwaterstanden zorgen ze voor een permanente afrastering. Daarnaast houden ze de grond vast en dragen ze bij aan een goede waterhuishouding.

Ook veel dieren hebben profijt van de aanwezigheid van een heg. Vogels gebruiken het als broedplaats; veel kleine zoogdieren vinden er voedsel en een schuilplaats en voor vleermuizen is een haag erg belangrijk als oriëntatiepunt.

Historische achtergrond: Struweelhaag

Gelderland kent een grote diversiteit aan lijnvormige landschapselementen, waaronder de vrij uitgroeiende haag en de struweelhaag.

De vrij uitgroeiende haag bestaat uit een enkele rij struiken die vrijuit kunnen groeien en de struweelhaag bestaat uit meerdere rijen. De functie van deze hagen was perceelsscheiding en veekering, daarom bestonden de hagen vroeger voornamelijk uit doornsoorten. Soms werden ook nog wat andere struiken en bomen in de haag aangeplant, denk hierbij aan hondsroos, sleedoorn, braam, wilg, eik of es. De hagen boden beschutting voor het vee en zorgden voor gebruikshout. Door de komst van het prikkeldraad, de schaalvergroting en de ruilverkavelingen zijn veel van deze elementen verdwenen. Vaak worden de termen heggen en hagen door elkaar gebruikt, en regionaal hebben ze soms verschillende betekenissen. De term heg gebruiken we voor strak geschoren elementen, de term haag gebruiken we voor de meer breed en hoog uitgroeiende elementen. Soms is er sprake van speciale beheervormen zoals bij het leggen of vlechten van hagen.

Hagen hebben een grote natuurwaarde. Ze zijn vaak een schuilplaats voor veel vogels en kleine zoogdieren en vergroten daardoor de landschappelijke en ecologische variatie.

Historische achtergrond: Vogelbosje en geriefhoutbosje

Vogelbosjes kom je vaak tegen op het erf. Een vogelbosje is een bosje die voornamelijk uit struiken bestaat en vaak niet groter is dan 500m² met een gemiddelde oppervlakte van 200m². De soorten die in het bosje aangeplant worden, zijn vooral besdragende struiken als meidoorn, gelderse roos en lijsterbes om vogels aan te trekken. Een vogelbosje wordt gebruikt als broedplaats en schuilplaats door zowel vogels als klein zoogdieren. Daardoor voegt een vogelbosje veel toe aan de ecologische diversiteit op en rondom het erf.

Geriefhoutbosjes zijn vaak vrij liggende elementen in het landschap. Vaak komt u ze tegen in een overhoekje tussen de weilanden, al dan niet omgeven door een sloot. De sloot deed dan dienst als veekering. Een geriefhoutbosje is vaak groter dan 500 m² en werd vroeger aangeplant om in geriefhout, hout voor dagelijks gebruik, te voorzien. Een geriefhoutbosje was vroeger vaak een monocultuur van bijvoorbeeld eik, es, wilgen of elzen. Doordat een geriefhoutbosje voor de houtvoorziening op eigen erf meestal niet meer van toepassing is, worden tegenwoordig vaak vogelbosjes aangeplant om iets meer variatie te krijgen.

Geriefhoutbosjes kunnen door de rust die er heerst en de geringe betreding veel betekenen voor planten en dieren. Ook landschappelijk zijn geriefhoutbosjes van groot belang. Ze doorbreken de vlakke horizon en zorgen voor afwisseling in het landschap.

Historische achtergrond: Solitaire boom en boomgroep

Een solitaire boom of bomengroep werd regelmatig in het weiland aangeplant als schaduw voor het vee of om het landschappelijke beeld compleet te maken. Ook werd een solitaire boom regelmatig op de hoek van het perceel aangeplant als afbakening (grensboom). Verder vindt men ook regelmatig solitaire bomen rondom het huis. Veel boomsoorten hadden een functie. Zo werd een walnoot vaak in de buurt van de keuken aangeplant omdat de walnoot muggen en vliegen weert en ook zorgde voor schaduw.

Historische achtergrond: Hoogstamboomgaard

Al vele eeuwen wordt in Nederland fruit geteeld in hoogstamboomgaarden. Aanvankelijk waren het vooral kloosters, kastelen en landgoederen. Eind 19de eeuw begon een grote uitbreiding aan fruitboomgaarden. Onder invloed van de landbouwcrisis stapten veel agrariërs in het rivierengebied over van graanteelt naar hoogstamfruit. Een groot voordeel van het hoogstamfruit was dat er dieren onder konden grazen.

Vanaf 1950 is het areaal aan hoogstamboomgaarden flink achteruit gegaan, vanwege de opkomst van de moderne fruitteelt (laagstam).

Hoogstamboomgaarden hebben een grote ecologische waarde. Ze leveren nestgelegenheid aan allerlei vogels. De steenuil is een soort die graag broedt in holle takken van fruitbomen. Een heg om de boomgaard als windsingel vergroot de natuurwaarde van de boomgaard.

Historische achtergrond: Houtwal en Houtsingel

Een houtwal is een lijnvormig door de mens opgeworpen zandlichaam waarop bomen en/of struiken groeien. De wallen dienden vroeger om vee binnen of wild buiten het omgeven gebied te houden. Houtwallen werden ten tijde van de ontginningen (middeleeuwen) op de hogere zandgronden aangelegd. Langs houtwallen vind je vaak aan één of beide zijden greppels. Deze werden gegraven om met de vrijkomende grond de wal op te kunnen werpen. De wallen waren tussen de 50 en 100 cm hoog.

Een houtsingel is een lijnvormige aanplant van bomen en/of struiken van 4 tot maximaal 20 meter breed. Houtsingels lijken veel op

houtwallen. Er is echter geen sprake van een opgeworpen wal. Houtsingels werden vooral op de lagere zandgronden aangelegd, meestal parallel aan sloten. De singels leverden brand- en geriefhout, waaraan in het gemengde bedrijf grote behoefte was. Omdat de boer verschillende diktes hout nodig had, werd een hakhoutbeheer gevoerd. Door de komst van prikkeldraad, de schaalvergroting en ruilverkavelingen zijn vele kilometers van deze elementen verdwenen.

De houtwal en houtsingel hebben landschappelijk en ecologisch een belangrijke verbindende functie. Ze zijn tevens van belang voor vleermuizen om zich te oriënteren en als verbindingszone voor fauna. Bij de houtwal zorgt met name de wal voor extra ecologische waarde door de variatie in nat-droog en warm-koud.

Historische achtergrond: Leibomen

Leibomen werden vaak voor het huis aangeplant als zonwering. U vindt de leibomen dan ook altijd aan de zuidkant van het huis. De linde is een soort die het meest voorkwam als leiboom. Lindes komen voor als knotlindes, in een kandelaarvorm en als platgesnoeide lindes in een vlak. Ook andere bomen werden wel geleid. In het rivierengebied kwamen ook regelmatig leiperen voor, zowel plat gesnoeid als geleid tegen een muur. Een leiboom is een prachtig karakteristiek element in het landschap.

Historische achtergrond: knotbomen

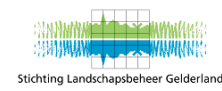
Wilg, populier, es, els, eik en haagbeuk kwamen al voor het begin van onze jaartelling als knotbomen voor. Knotbomen deden dienst als grensafscheiding of als houtleverancier. De knotboom levert gemakkelijk oogstbaar hout op dat voor allerlei doeleinden werd gebruikt. Zo werd het gebruikt voor bezems, manden, oeverbeschoeiingen, takkenbossen en gebruikshout zoals hekken en gereedschapsstelen.

Oudere knotbomen herbergen allerlei planten en dieren. Het aantal diersoorten dat in een knotboom huist is zeer groot. Van de vele vogels die in een knotboom te vinden zijn, is de steenuil een van de trouwste bewoners.

**Plankaart inrichtingsplan
de Jong**

Stichting Landschapsbeheer Gelderland

Project Naam	Streekeigen Erf de Jong
Adres	Barlhammerweg 30
Plaats	Doetinchem

projectcode	KL09SLINGE
adviseur	R. Borkes
datum	14 maart 2012
schaal	1:750

Uit plan SLG van maart 2012:

- Haagbeuken heg, 71 m, 1 planrij, 4 st/m
 - Meidoornheg, 150 m, 1 planrij, 4 st/m
 - Hoogstamboomgaard, 8 stuks (3 peer, 1 pruim, 4 appel)
 - Te verwijderen walnotenboom
 - Aanvullen houtsingel, $\pm 60 \times 6 \text{ m} = 150 \text{ m}^2$, vierkantsverband $1,50 \times 1,50 \text{ m}$
 - Knotbomenrij, 8 st, op ca. 50 m, 6,5 m plantafstand
- Verdere invulling mbt beplanting: zie het plan van SLG van maart 2012

Aanvulling op plan SLG ivm vormverandering bouwperceel:

 Nieuwe houtsingel, $\pm (106 \times 6 \text{ m}) + (70 \times 6 \text{ m}) = 1020 \text{ m}^2$, vierkantsverband $1,50 \times 1,50 \text{ m}$

Aan te planten met:

- 64 st eenstijlige meidoorn
- 102 st veldesdoorn
- 128 st gelderse roos
- 128 st hazelaar

